NORAKSTS
Lieta Nr.A42360006
A1782-07/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 13.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Dz.Amerika,

2007.gada 13.septembrī Rīgā, Antonijas ielā 6, rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu pēc *M.I.V.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikuma par Ventspils pilsētas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 7.marta lēmuma Nr.D550234/06 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 30.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums (reģistrācijas numurs 5400) par Ventspils pilsētas domes Administratīvās komisijas (turpmāk – atbildētājs) 2006.gada 7.marta lēmuma Nr.D550234/06 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu un 2006.gada 3.aprīlī tiesnese pieņēmusi lēmumu par administratīvās lietas ierosināšanu.

[2] 2006.gada 21.februārī Ventspils pilsētas domes Būvniecības administratīvās inspekcijas speciālists sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.CA 000111 par to, ka pieteicējs nav veicis sniega tīrīšanu no ietves kopīpašumam Ventspilī, */dzēsta adrese/* piegulošajā teritorijā, tādējādi pārkāpjot Ventspils pilsētas labiekārtošanas noteikumu Nr.107 2.2.2.apakšpunktu.

Ar atbildētāja Lēmumu pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par Ventspils pilsētas labiekārtošanas noteikumu (apstiprināti 1998.gada 23.februārī ar Ventspils pilsētas domes lēmumu Nr.107) 2.2.2.apakšpunkta pārkāpumu, piemērojot naudas sodu Ls 10,00 apmērā.

[3] Pieteicējs uzskata pārsūdzēto Lēmumu par nepamatotu sekojošo apsvērumu dēļ:

[3.1] nav saprotams pārkāpuma formulējums „nav veikta sniega tīrīšana no ietves līdz cietajam segumam". Pieteicējs ir neizpratnē par to, kādā attālumā no ietves ir cietais segums;

[3.2] minētais īpašums ir kopīpašums, ko atbildētājs min arī savā Lēmumā, bet sodīts par kopīpašuma neuzturēšanu ir tikai pieteicējs.

[4] Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos, kuri tiesā saņemti 2006.gada 7.augustā, neatzīst pieteicēja pieteikumu, jo pieteicējs ir pārkāpis spēkā esošos normatīvos aktus. Atbildētājs norāda, ka no lietas materiāliem pievienotajām fotogrāfijām redzams, ka ietve veidota no bruģakmeņiem, līdz ar to ietve (nevis iela) no sniega jāattīra līdz bruģakmeņu klājumam.

Atbildētājs uzsver, ka atbilstoši Satversmes tiesas 2004.gada 21.maija spriedumā lietā Nr.2003-23-01 atzītajam, Ventspils pilsētas dome bija tiesīga pieņemt

saistošus noteikumus, uzliekot par pienākumu nekustamu īpašumu īpašniekiem, valdītājiem uzturēt kārtībā viņu īpašumiem piegulošas pilsētas teritorijas, konkrētajā gadījumā – trotuāru.

Atbildētājs ir ņēmis vērā pārkāpēja personību, apstākli, ka, lai arī viņš juridiski ir administratīvi nesodīts, (iepriekšējais analogs administratīvais sods pieteicējam piemērots 2004.gada 17.martā), atradusi par iespējamu nepiemērot maksimālo naudas sodu.

[5] Pieteicējs 2006.gada 10.aprīļa iesniegumā tiesai norāda, ka piekrīt lietas izskatīšanai rakstveida procesā (lietas lapa 8). Līdz ar to, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 114.panta pirmo daļu, lieta izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot procesa dalībnieku rakstveida paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[7] Saskaņā ar APL 250.panta pirmo daļu tiesa, taisot spriedumu, pārbauda, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus; vai tas atbilst materiālo tiesību normām; vai tā pamatojums attaisno adresātam noraidītās tiesības. Bet panta otrā daļa noteic, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai tos apstākļus, uz kuriem iestāde ir atsaukusies administratīvā akta pamatojumā.

[8] Pārbaudot to, vai atbildētājs, pieņemot pārsūdzēto Lēmumu, ir ievērojis procesuālos un formālos priekšnoteikumus, tiesa pārkāpumus nekonstatē. Pieteicējs tika aicināts sniegt paskaidrojumus par izdarīto pārkāpumu, kurš tika konstatēts 2006.gada 7.februārī, par ko pieteicējam ierakstītā vēstulē nosūtīts priekšraksts Nr.63 (lietas lapa 6 un 25). Pēc administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas 2007.gada 21.februārī pieteicējam ierakstītā vēstulē tika nosūtīts protokols (lietas lapa 23 un 26), kurā ir norāde par lietas izskatīšanas vietu un laiku, proti, 2006.gada 7.martā plkst. 17.00 Ventspilī, Raiņa ielā 10a. Šajā vietā un laikā ir notikusi Administratīvās komisijas sēde, uz kuru pieteicējs nebija ieradies. Tai pat laikā atzīstams, ka atbildētājs ir izpildījis pieteicēja uzklausīšanas pienākumu, proti, devis iespēju izteikties, kuru pieteicējs nav izmantojis.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 260.panta trešajai daļai lietu bez personas klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka tai savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un ja no tās nav saņemts lūgums par lietas atlikšanu. Ievērojot to, ka pieteicējam ir paziņots par sēdi, par ko ir pierādījumi, atbildētājs bija tiesīgs lietu izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes.

Sods pieteicējam piemērots LAPK 37.panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā un atbildētāja kompetences ietvaros.

[9] Pārbaudot to, vai Lēmums atbilst materiālo tiesību normām un vai tā pamatojums attaisno pieteicējam uzlikto pienākumu, tiesa konstatē, ka pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par Ventspils pilsētas labiekārtošanas noteikumu (turpmāk – noteikumi, lietas lapa 13-16) 2.2.2.apakšpunkta pārkāpumu, piemērojot naudas sodu Ls 10,00 apmērā.

Noteikumu 2.2.2.apakšpunkts noteic, ka sniega un apledojuma laikā 1.2.punktā minētajām personām jānodrošina ielu un ietvju tīrīšana līdz cietajam segumam.

Atbildība par noteikumu neievērošanu ir noteikta noteikumu 11.2.apakšpunktā, kurš noteic, ka par šo noteikumu neievērošanu vainīgo personu var saukt pie administratīvās atbildības, nosakot sodu līdz 50 latiem.

Noteikumi 1.2.apakšpunkts paredz, ka par teritorijas savlaicīgu uzkopšanu un tīrību ir atbildīgs tās īpašnieks vai valdītājs, [..]. Noteikumi ir jāievēro visām juridiskajām un fiziskajām personām Ventspils pilsētas administratīvajā teritorijā.

Savukārt, noteikumu 1.3.punkts noteic, ka 1.2.punktā minētajām personām jāgādā par ietvju un apstādījumu savlaicīgu uzkopšanu, uzturēšanu tīrībā visā viņu īpašumā esošajā vai lietošanā nodotajā teritorijā, kā arī šīm teritorijām piegulošajā ielu daļa (ietve, grāvji, apstādījumi) līdz ielas braucamajai daļai.

[10] Tātad, pieteicējs sodīts par to, ka nav notīrījis ietvi līdz cietajam segumam, bet kā tas norādīts administratīvā pārkāpuma protokolā – pieteicējs nav veicis sniega tīrīšanu no ietves kopīpašumam Ventspilī, */dzēsta adrese/*, piegulošajā teritorijā. Lietas materiāliem ir pievienota fotogrāfija, kur redzams, ka ietve visas mājas garumā nav notīrīta un ir pilnībā klāta ar sniegu. No administratīvā pārkāpuma protokola 11.punkta redzams, ka protokolam ir pievienota viena fotogrāfija. Tiesai nav pamata šaubīties par to, ka fotogrāfijā redzamā ēka ir pieteicējam piederošais īpašums un ietve ir tam piegulošā teritorija, pieteicējs nekādus iebildumus šai sakarā nav sniedzis.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir nekustamā īpašuma */dzēsta adrese/*, Ventspilī domājamās daļas īpašnieks, par ko lietā ir arī pierādījumi (zemesgrāmatu apliecība, lietas lapa 4).

No iepriekš citētajām normām tiesa secina, ka pieteicējam kā nekustamā īpašuma īpašniekam bija pienākums uzturēt kārtībā pieteicēja īpašumam piegulošo teritoriju, proti, ietvi, to notīrot no sniega. No lietā esošajiem pierādījumiem – administratīvā pārkāpuma protokola un fotogrāfijas, skaidri izriet, ka pieteicējs šo pienākumu nav izpildījis. Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājs pareizi konstatējis lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus un atbilstoši arī saucis pieteicēju pie atbildības.

Tiesa uzskata, ka piemērotais sods – 10 lati, ir taisnīgs un samērīgs. Pieteicējam administratīvā atbildība noteikta saskaņā ar noteikumu 11.2. apakšpunktu, kurš paredz, ka par šo noteikumu neievērošanu vainīgo personu var saukt pie administratīvās atbildības, nosakot sodu līdz 50 latiem. Administratīvais akts, kurš izdots pamatojoties uz šo normu, ir satura izvēles administratīvais akts. APL 65.panta trešā daļa noteic, ka satura izvēles administratīvais akts izdodams, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu. Tas nozīmē, ka pārbaudot pieteicējam piemērojamās atbildības apmēru, ir jāizdara lietderības apsvērumi. Atbildētājs lietderības apsvērumu ietvaros ir norādījis, ka pieteicējs ar savu bezdarbību nodarījis kaitējumu pilsētas kopskatam un apdraud kājāmgājēju drošību, radot veselībai bīstamas situācijas, līdz ar to ir samērīgi piemērot sodu Ls 10 apmērā, turklāt, ievērojot to, ka augstākais iespējamais sods ir Ls 50.

Tiesa iepriekš minētos apsvērumus atzīst par pamatotiem un pietiekošiem, lai noteiktu konkrēta satura sodu. Atbilstoši APL 66.panta pirmajai daļai lietderības apsvērumu ietvaros jālemj par administratīvā akta nepieciešamību, piemērotību, vajadzību, kā arī atbilstību (samērīgumu). Tiesa identificē divus leģitīmus mērķus,

kāpēc būtu jāpiemēro konkrēts sods. Pirmkārt, mērķis, kas vērsts tieši uz pārkāpēja personību – lai audzinātu to likuma ievērošanas garā un atturētu viņu no tādām pat darbībām arī nākotnē, otrkārt, valsts un sabiedrības intereses, kas prasa no personas likumu ievērošanu vienlīdzīgi no visām personām. Šādi mērķi ir definēti LAPK 22.pantā, proti, administratīvais sods paredzēts, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Savukārt, atbildētājs ir norādījis uz sabiedrības interesi, kura šajā gadījumā būtu aizsargājama, proti, uz sabiedrības drošību un veselību, kā arī uz estētiskām vērtībām, kas tiesas ieskatā ir pareizi identificēts mērķis.

Tātad, nosakot soda mēru, jāvērtē, ar kādu naudas sodu varētu sasniegt šo mērķi, turklāt, lai tiktu ievērots samērīgums starp sabiedrības interesēm un pārkāpējam noteikto ierobežojumu. Skaidrs, ka ar augstāku soda apmēru var panākt mērķi – atturēt personu no līdzīgām darbībām nākotnē, taču katrā gadījumā ir jāvērtē, vai šis soda mērs ir vajadzīgs attiecīgā mērķa sasniegšanai, proti, vai mērķi nav iespējams sasniegt arī ar citiem – mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. Tiesas skatījumā šāds līdzeklis varēja būt atbildētāja piemērotais naudas sods 10 latu apmērā. Zemāka soda piemērošana šajā gadījumā nav iespējama, jo sodam ir jābūt samērojamam ar sabiedrības interesēm nodarīto kaitējumu un to nevar pietiekami nenovērtēt.

[11] Tiesa var piekrist pieteicēja iebildumam, ka no Lēmuma skaidri nav saprotams pārkāpuma formulējums, norādot, ka nav veikta sniega tīrīšana no ietves līdz cietajam segumam. Taču tiesa vēlas norādīt, ka atbildētājs, šādi formulējot pieteicēja pārkāpumu, precīzi ir atsaucies uz ārējo normatīvo aktu – uz noteikumiem. Tiesa var piekrist, ka atbildētājs varēja izskaidrot pārkāpuma būtību saviem vārdiem, ne tikai citējot normu, taču tiesas ieskatā tas nekādi neietekmē Lēmuma tiesiskumu, jo pieteicējam bija jābūt saprotamam, par ko viņš tiek saukts pie atbildības, ievērojot to, ka viņam ir nosūtīts administratīvā pārkāpuma protokols, no kura skaidri izriet pieteicēja pārkāpuma būtība, proti, nav veikta sniega tīrīšana no ietves pieteicēja kopīpašumam piegulošajā teritorijā.

[12] Vērtējot pieteicēja argumentu, ka sodīts ir tikai pieteicējs, bet ne nekustamā īpašuma kopīpašnieks, tiesa atzīst, ka minētais nevar būt par pamatu pieteicēja atbrīvošanai no administratīvās atbildības, kaut arī tiesas ieskatā atbildētājs ir pārkāpis vienlīdzības principu, kurš nostiprināts arī APL 6.pantā un kurš noteic, ka pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus (pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem vai tiesiskajiem lietas apstākļiem, — atšķirīgus lēmumus) neatkarīgi no administratīvā procesa dalībnieku dzimuma, vecuma, rases, ādas krāsas, valodas, reliģiskās pārliecības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, sociālās izcelšanās, tautības, izglītības, sociālā un mantiskā stāvokļa, nodarbošanās veida un citiem apstākļiem.

Administratīvā atbildība ir personiska rakstura atbildība, kur solidāra atbildības dalīšana nav iespējama. Iestāde, saucot personu pie atbildības, izvērtē tās vainu konkrētā pārkāpuma izdarīšanā, vaina nevar tikt dalīta. Citiem vārdiem, viens kopīpašnieks ir tikpat vainīgs kā otrs.

Tiesas ieskatā, nav pamata pieteicēju atbrīvot no administratīvās atbildības tikai tāpēc, ka cits nav sodīts, jo pieteicējs ir vainojams izdarītajā pārkāpumā. Tiesa var piekrist, ka nav taisnīgi, ka tiek sodīts tikai viens no kopīpašniekiem. Tomēr tādiem

gadījumiem varētu kalpot iespēja iesniegt iesniegumu iestādē, sniedzot informāciju par citas personas izdarītajiem pārkāpumiem, kuru iestāde vērtētu un, iespējams, atklājot pārkāpumu, sauktu vainīgo personu pie atbildības.

[13] Ievērojot spriedumā minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Noraidīt *M.I.V.* pieteikumu par Ventspils pilsētas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 7.marta lēmuma Nr.D550234/06 atcelšanu

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) Dz.Amerika

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnese Dz.Amerika

Rīgā, 2007.gada 13.septembrī